

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — "
četrt " 6 " 50 "
mesec " 2 " 20 "

V upravnistvu prejemati:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — "
četrt " 5 " — "
mesec " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnino in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 39.

V Ljubljani, v soboto 17. februarja 1900.

Letnik XXVIII.

Državni zbor in sprava.

Državni zbor se zopet snide prihodnji četrtek. Vlada je v zadregi z obroki. Dne 17. sušca se prično vojaški nabori, a drž. zbor za letos ni še dovolil števila novincev. V sporazumu vlade s predsedstvom poslanske zbornice pride to vprašanje kot prva točka na dnevni red. Dalje je kvota začasno določena le do 30. junija t. l. in avstrijska vlada je prisiljena nastopiti trnjevo pot težavnih obravnav in pogajanj. Na dnevnem redu pa so še druge manj važne stvari, ki pa le uzamejo precej časa, predno pridejo iz parlamentarnih stop.

Ker pa že z 31 sušcem nekaterim deželnim proračunom poteče provizorij, bode vlada morala sklicati deželne zbornice že okoli srede prihodnjega meseca, torej preostane za sedaj drž. zboru k večjemu dobre tri tedne časa za razprave.

Ali je kaj upanja, da se bodo razprave redno in mirno vršile? To vprašanje je sedaj v političnih krogih na dnevnem redu. Z vseh strani se sicer naglašja, da je za sedanjim državnim zborom morda ta zadnji poskus, in vendar srečavamo povsod oni pesimizem, ki kakor slana poparja vse nežne in občutljive pogajanje novega upanja.

Že razprava o kontingentu vojaških novincev utegne biti nevarna kletet, ob kateri se lahko ustavi parlamentarna ladija. Merodajni češki poslanci so sicer zadnja leta in osobito za Claryjeve kratke dobe pokazali mnogo državniške previdnosti in samozatajevanja, toda za petami imajo močno radikalno gibanje, ki jih sili v opozicijo. »Zde« vprašanje ni še pozabljeno in osobito zadnje dotične obsodbe so iznova vznemirile opozicijske duhove. Brez živahne debate gotovo ne bode. V debati večkrat ena sama ostra in nepremišljena beseda dá povod raznim replikam. Zato bi bili merodajni faktorji previdno ravnali, ko bi bili vsaj ta novi kamen izpodtike spravili s tira. Bilo bi to mogoče na razne načine, in če ne drugače, s § 14. Ako je že Wittekovo ministerstvo s § 14. uveljavilo važnejše stvari, naj bi bilo še zakon o vojaških novincih. Nemški radikalci in soc. demokratje bodo

že itak vložili zatožbo proti Wittekovemu ministerstvu. S tem ne rečemo, da odobrujemo režim § 14., a prejšnja vlada bi bila s svojega stališča Körberjevemu kabinetu olajšala delo in skrb.

A drugo vprašanje je še resneje in nevarnejše za parlament. In to je notranji uradni češki jezik. In krogov čeških poslancev se namreč čujejo glasovi, da bode češki klub ostal v opoziciji tudi proti sedanjim vladam, ako ne dovoli češkemu narodu primerne zaščene za udarec z dne 17. oktobra 1899. In to bi se moralo do bodočega četrtka že zgoditi. »Narodni Listy« pa kar naravnost napovedujejo češko obstrukcijo, ako vlada ne ustreže češkemu postulatju glede notranjega uradnega jezika. Češki poslanci so torej zopet na razpotju. So sicer mej njimi, ki miré in popravljajo na vse strani, a ti so v manjšini. In tako utegne biti Körberjevo ministerstvo danes v istem položaju, v katerem je bilo Claryjevo začetkom decembra minolega leta. Danes bi morali češki poslanci na svojo roko in odgovornost opustiti obstrukcijo brez vsacega zadoščenja, a tudi brez zagotovila, da je dobé mej nadaljnjimi spravnimi pogajanjmi. Težko je danes prorokovati, ali zmaga zmernejše ali radikalnejše krilo češkega kluba. Od tega vprašanja pa je odvisna usoda spravnih pogajanj in parlamenta samega.

Pogajanja mej Čehi in Nemci se sicer vrše stvarno in mirno, toda vidnega uspeha ni nikjer. Vsa preporna vprašanja so dobili pododseki na rešet, kjer pa delo ne gre izpod rok. Nemški zaupniki se vedno sklicujejo na svoj binkoštni program, v katerem sicer Čehom priznavajo pravico do notranjega uradnega jezika na njihovem ozemlju, toda edino le v zvezi z ostalimi vprašanji spravnih točk.

Čas hiti, in le še nekaj dni nas loči od odločilnega trenutka. Na v l a d i je sedaj, da najde pravo obliko in jedro za začasni kompromis. Edino vlada more pregnati strah češke obstrukcije. Ako tega ne more ali noče, potem bi bilo bolje, da ni sklicala državnega zbora, dokler nima zagotovila stvarnih in mirnih razprav.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 16. febr.

(Konec.)

Ko bi bila Hrvatska bogata dežela in narod napreden, ne bi se nobeden čutil takemu odgovoru; ali na Hrvatskem treba narodu pomoči, ker se v gmotnem pogledu zanj do zdaj ni skoro nič storilo. Sicer pa se tako velikanska podjetja tudi v naprednih deželah izvajajo s pomočjo državnega denarja, in tudi na Ogerskem je tako, zakaj bi vendar ravno Hrvatska morala vse sama storiti. Res je, da se na Hrvatskem v marsičem preveč zahteva od vlade, ali to je kriv današnji njen finančni položaj naproti Ogerskej.

Ogerska izrabljuje Hrvatsko v gmotnem pogledu ter urejuje svojo zemljo tudi z dohodki hrvatskimi, a Hrvatsko zapostavlja povsod, a ne samo to, nego se zahteva, da skrbi sama zase, dočim jej velik del njenih dohodkov odhaja v ogersko blagajno. To so nezdravi odnosi, ki ne morejo dolgo trajati, a da Hrvatska v gmotnem pogledu popolnoma ne zaostane. O tej točki je govoril tudi poslanec Tuškan ter povedal marsikatero bridko resnico posebno onim hrvatskim poslancem, ki sede v ogerskem saboru, pa po navadi molče, kadar se razpravlja o tako važnih vprašanjih. Razumi se, da so bili sprejeti le vladni predlogi, kajti tudi v takih važnih zadevah se vladna večina ne ozira na zahteve opozicije.

Pri razpravi o proračunu za bogočastje in uk se je oglasil dr. Potočnjak ter omenil potrebo, da se uvedejo na Hrvatskem interkonfesionalni odnosi in da se odstrani tmina, ki še zdaj vlada v tem pogledu med hrvatskim narodom. Čudno je, da se je ta najnovejši liberalac obrnil v tem pogledu na poznatega pobornika nove verske slobode na Hrvatskem — tako gorečega prijatelja (!) Hrvatov poslanca Gjurmovića, ter ga pozivlje, da predloži on peticije srbskega kluba hrvatskemu saboru na razpravljanje. Poslanec Gjurmović se je kakor po dogovoru oglasil ter pohvalil dr. Potočnjaka, da je on omenil tega važnega verskega vprašanja, za katero se on bori že več nego deset let. Kar se tiče

srbskih zahtev, te bode srbski klub predložil saboru na razpravo po dogovoru z banom, in sicer tedaj, kadar bode le ta smatral, da je prišel ugoden čas zato. Obenem pa je izjavil Gjurmović, da srbski klub ostane zvest sedanjemu sistemu in vladi tudi še z naprej. Ta izjava je važna, ker so radikalni Srbi zahtevali, da srbski klub ne sme nič več podpirati sedanje vlade, če se njihove zahteve ne sprejmejo v saboru že v kratkem času.

Na te izjave glede interkonfesionalnih postav se je oglasil dr. Brezstyenszky ter se je izjavil odločno proti njim kot predsednik kluba zedinjene opozicije, katera se drži svoje adrese, po kateri se je ona odločila boriti proti brezverstvu, sicer pa da prizna ravnopravnost vseh konfesij, a še posebej je zato, da se pravoslavni delu hrvatskega naroda obvaruje popolna cerkvena avtonomija. Vrh tega pa je dr. Brezstyenszky pri tej priložnosti govoril o podeljevanju duhovnih beneficij, ki stoje pod patronatom krone, in s katerimi ravna ban po svoji volji, to je, da jih daje le takim duhovnikom, ki so privrženci vlade. Poslanec Brezstyenszky je nazval tako ravnanje nepostavno ter to trditve dokazal prav temeljito. Branil je tudi prav odločno, da bi morali biti profesorji bogoslovne fakultete izjednačeni v plači s profesorji ostalih fakultet kakor je v drugih zemljah. Tudi je zahteval, da se čim preje odpre medicinska fakulteta.

Ban je na vse odgovarjal, da vlada že ve, kaj dela, če duhovna oblast ni zadovoljna z urejenjem bogoslovne fakultete, naj jo spremeni zopet v seminar, kakor je bilo pred utemeljenjem vseučilišča, kar bi tudi bolje odgovarjalo cerkvenim namenom. Kar se tiče interkonfesionalnih postav, za zdaj še ni čas, da se izvedejo, vendar pa tudi Hrvatska ne bo mogla dolgo na nje čakati; in pa malo drugače se bodo morale te postav urediti za Hrvatsko, nego je to bilo na Ogerskem.

Iz te izjave banove se vidi, da žalostno izkustvo na Ogerskem glede omenjenih postav vendar le precej upliva na merodajne kroge in da se o tej zadevi trezno razmišlja, kako bi se vse to izvelo brez slabih posledic.

LISTEK.

Nekaj o epistolah.

Klerikalizem je uničen. In to je s svojimi »Kutnogorskimi epistolami« v »Slov. Narodu« storil g. I. F. tekom tega tedna. Na teh člankih umrl je klerikalizem, ni jih prebavil.

Politične zdravnike utegnili bi zanimati vprašanje, kdo je imel slabši želodec, ali rajnka Metelčica ali klerikalizem. Metelčica, kakor nam sporoča Prešeren, »umrla je za žlico kaše«. Kaša je priznana tečna jed, ru-deča in polna lica našega kmeta, ki je vzrastel ob kaši, nam to potrjujejo. Slab želodec je morala torej imeti Metelčica, da je umrla že za eno samo žlico kaše. Klerikalizem pa je do sedaj prebavljaj ne samo učene članke učenega K. S—a, marveč tudi druge duhovite spise enacega kalibra v »Slov. Narodu«, in vse tiste neštete govore, ki so jih spuščali nanj narodno napredni prvaki. Vse to je prebavil. Kutnogorske epistole pa so ga končale. Kdor hoče prebaviti kutnogorske epistole, pravijo, da mora imeti poleg navadnega želodca še drug poseben želodec, kar

pa imajo, kakor uči vednost, samo — kamele.

Klerikalizem torej tega posebnega, drugega želodca ni imel, in tako je prišlo, da je bil še danes teden čil in zdrav, danes pa se veselijo vsi tisti, ki so prebavili kutnogorske epistole, kajti one so končale klerikalizem.

Preglejmo toraj te čudne epistole. Mnogo pisem širi slavo piscev skozi stoletja in stoletja. Navedimo Ovidijeva pisma iz Ponta, pisma sv. Pavla apostola, pa smo dokazali svojo trditve. Gospodu I. F—u pa ne bodejo proslavile imena kutnogorske epistole, razun ako najde morda kedaj svojega Cervantes-a.

Toda poglejmo! Gospod I. F. zatrjuje najprvo »odkritje: Katolik sem«. Previdno pa dostavlja: »seveda ne v onem smislu, v kakoršnem bi hotel morda naš g. Bonaventura ali g. Aleš«. Aha! Poglejmo torej malo klerikalizem tega katolika, ki neče biti tak, kakoršnega bi hotel imeti škof katoliške cerkve. V to svrhu ponatisnemo par kratkih stavkov iz I. F.-ovih »epistol«, ki pa vsebujejo piramidalne trditve. Torej: »Marsikomu bi se zdelo morda čudno in nerazumljivo to razlaganje, kako bi moglo namreč ekzistovati

na svetu več pravih ver, ker je baje samo ena prava resnica možna itd. Toda to ni res, ker resnica je dvojna: ena, katera se da neovrgljivo dokazati... Razun takih resnic pa so še druge... Resnica ni ena, marveč mnogotera in toraj različna! Gospod I. F. pravi tako in vendar se strašno togoti na nas klerikalce in na to, kar pravimo mi. G. I. F. je prepričan, da je to, kar trdi on, resnica, prepričan je pa tudi, da je mogočih več resnic, toraj tudi naša resnica. Tako se za dozdevno resnico bori proti resnici. Več resnic je mogočih! Resnica je, da ima normalen človek dve oči in samo ena usta. Kdor pa bere gostobesedne epistole gospoda I. F.-a, mu bo skoro pritrditi moral, da je več resnic, ker zazdelo se mu bo, da ima tudi lahko človek deset ust, a nikakih oči. Resnica je mnogotera! Zemlja je okrogla, to je resnica. Ali resnica je tudi lahko, da je štirivoglata. Gospod I. F. mora to verjeti, ako je dosleden; prepričan je brezdvomno, da so njegove epistole sila pametne, ali če je dosleden, mora tudi verjeti, da je ravno nasprotno res.

Taka je torej s tem katolikom, ki veruje, da je več pravih ver na svetu. Pa

gospod I. F. je v svojih epistolah izrekel tudi svojo sodbo o Kristu. In kaj pravi katolik I. F. o sinu Božjem? Pravi, da je bil »najboljši, najsvetejši m o ž, največji branilec ljudskih pravic«. Nič več, gospod I. F.? Ali ni sam javno, ob najvažnejših prilikah pričal, da je Bog, da je sin Božji? Kar trdi o Kristu g. I. F., trdili so pred njim že drugi, ki so pa bili toliko možati, da so poleg tega priznali, da niso več katoličani.

To si je očital na tihem tudi J. F. sam. Opravičuje se pa na glas tako-le: »Podtiki bi meni torej mlačnost, indiferentizem v veri. To bi pa bilo nesmiselno, ker nobeden pameten človek se ne bo prepiral o reči, katera mu je indiferentna«. Dasi pa trdi to gospod J. F., vendar očita duhovnom in drugim »klerikalcem«, da so »takega mišljenja, kakor takratni farizeji«, ker se izdajejo »za čestitelje Jezusove«, ker torej javno izpovedujejo svoje versko prepričanje, kar po lastni trditvi gospoda J. F.-a jasno priča, da jim vera ni »indiferentna reč«. To zmerjanje s farizeji more izvirati torej samo iz zlobe ali sovraštva.

Žid je šel k agentu, ki posreduje zakonske zveze, da bi mu ta preskrbel bo-

Če se bodo držali liberalnega recepta, jim delo gotovo tudi spodleti, kakor se je to drugod zgodilo. Hrvatski narod ne potrebuje takih postav, ki bi mu izjel še ono malo samostalnosti, ki je ima. Židovi in domači liberalci so mu že dozdaj preveč izpodgrizli korenine, a kaj bi še bilo, ko bi dobili tako moč, kakoršno imajo na Ogerskem. Po izjavi dr. Brezstyenszkeya se bode proti tem postavam, kadar pridejo na dnevni red, boril ves hrvatski narod, kolikor ga stoji v neodvisnem taboru.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. februarja.

Vspehi pri spravnih konferencah

meji češkimi in nemškimi zaupniki Češke in Moravske so še kolikor toliko dvomljivi, vendar pa kažejo že sedaj razna znamenja, da se pravna pogajanja ne bodo popolno razbila, ako se vse tako izvrši, kakor do sedaj. Dokaz za to je v prvi vrsti doseženo sporazumljenje članov pododseka češke pravne konference v zadevi spremembe volilnega reda za češki deželni zbor. V predvečerani seji se je namreč malone glede vseh točk načrta doseglo sporazumljenje. Odborila se je določba glede ustanovitve treh volilnih kurij: veleposestniške, češke in nemške, dalje glede števila mandatov v posameznih kurijah, glede ustanovitve nove splošne volilne kurije po vzorcu državno-zborske pete skupine itd. Jedino vprašanje glede veto-pravice je ostalo še nerešeno, ker so se zastopniki obeh strank strinjali v tem, naj se ta točka kot krona vsega pravnega dela postavi na dnevni red še le potem, ko bi dovršeno bilo vse drugo delo. — Skoro podobno napredujejo dela v moravski pravni konferenci, le da nemški zaupniki stavijo nekaj zahtev, katerim Čehi brez škode ne morejo pritrditi. Malo bolj počasi napredujejo dela v pododsekih za jezikovno vprašanje, vendar pa vlada še vedno upa, da bota pododseka tudi s tem delom gotova ob sestanku državnega zbora, in da v komisijah samih ne bo več tolikih ovir in nasprotstva.

Dunajski krščanski socijaleci in novi občinski volilni red. Kompromis skleniti se pravi pravzaprav nikogar ne zadovoljiti, ta izrek Gentzev velja tudi za kompromis, ki so ga sklenili te dni voditelji dunajskih krščanskih socijalcev s Koerberjevim ministerstvom radi konečnega uveljavljanja volilnega reda za občinske volitve. Krščanski socijaleci trdijo, da se je vsled vladne želje preveč popustilo, židovski liberalci so pa mnenja, da so premalo dobili nazaj z ozirom na sedaj veljavni, od prejšnje liberalne večine sklenjeni volilni red. Če je res, da se da s pomočjo volilne geometrije vse konstruirati, le ne kvadratura šestila, je ta nezadovoljnost čisto naravna, ker sedaj prikojenega volilnega načrta, kakor se predloži v bližnjem zasedanju nižje-avstrijskemu deželnemu zboru in dobi potem v kratkem najvišje potrjenje, ne more nobena stranka izrabiti povse v svoje namene. V predležem slučaju je posebnost še drugi volilni razred radi učiteljev po načrtu nekako naravnost namenjen ži-

gato nevesto. »Izvrstno imam baš v zalogi«, pravi agent, »sto tisoč takoj na roko odštetih, samo majhno napako ima, ki pa je v primeri z velikansko doto brez pomena.« »Kakšno napako?« »Samo eno oko ima.« »To se mi pa ne dopada«, pravi bogate neveste toda ne enooke željni žid. »Kaj, ne dopada«, kriči agent, »ali ne bo potem samo z enim očesom gledala Vaših napak, ki se ji bodejo zdale obtorej manjše?« »Dobro, pa bodi enooka!« »Nadalje jeclja.« »Oho!« »No, kaj hočete, ali vsled tega ne bo prisiljena bolj molčati, kot bi sicer?« »Pa naj še jeclja!« »Potem ima grbov.« Nearečni ženin prime za klobuk: »Ne, to je pa preveč!« »Kaj«, upije agent, »ali naj nima čisto nobene napake?« — Kot ta nevesta, take nekako se nam dozdevajo kutnogorske epistole. Protiklerikalne so, to je njih doto. Toda dolgovezne so strašno. Dobro, tem bolj zapirajo zevajoče predale časnika. Brez vsake logike so. Nič ne de, tem bolj interesantne se zde nekaterim. Toda zlobne so tudi. Ja, ali naj nimajo prav nobene napake? . . .

dovsko-liberalni in socijalistiški stranki. Toda vkljub temu, da je minister Koerber, ki je, mimogrede omenjeno, izvršil, česar si Clary in Wittek nista upala, izbral si »zlato« srednjo pot in precej občutno pristregel zahteve krščanskih socijalcev, se tej stranki ni bati za obstanek in večino. Pomisliti namreč treba, da si je dr. Lueger s somišljeniki priboril sedanjega velikanskega večino s pomočjo volilnega reda, ki ga je skoval liberalni župan dr. Prix gotovo ne zato, da bi hotel koristiti svojim nasprotnikom. Zmagovala so tedaj načela, ki imajo svoj temelj v ogromni večini prebivalstva, in liberalcem vse opore in podpore niso prav nič koristile. Volilna preosnova toraj tudi sedaj ne bo odločevala o usodi dunajskih krščanskih socijalcev, liberalcem so izpodmaknjeni stolci in če bi imeli še toliko opor, bi jim iste prav nič ne koristile. Konečno pa tudi ni dosti izgubljenega, če prav si liberalci in socijalni demokratje pribore večino mandatov drugega razreda, ki voli v bližnjih dneh; odločevali ti stranki ne bodeta v dunajskem mestnem zastopu, dokler bo ostala zvesta krščansko socijalnim načelom ogromna večina volilcev ostalih dveh razredov in pa novih »petakarjev« v četrti skupini.

Kulturni boj na Francoskem slikajo židovsko-framasonski krogi seveda v vse drugačni luči, in pravijo, da to prav za prav ni nikak kulturni boj, kakor je bil svojedobno na Nemškem. Država v tem slučaju baje ne baje boja, marveč se le brani, ker je napadena. V tem boju se ministerstvo komaj brani in uporablja le najmilejša sredstva v tem boju. Vlada neče napadati, ampak hoče le miru, a ne privošči jo ga ji. Ministerstvo je moralo nastopiti proti kongregacijam, ki so postale politična agitacijska društva, pri tem jej pa niti na um ni prišlo, da bi izvrševala svoj liberalni program: ločitev cerkve od države, odprava konkordata in odpoklic papeževnega poslanika. Konečno se pa dokazuje, kako škofje in duhovniki sploh »po krivic« udrihajo po vladi in njenih organih. — Tako se piše v framasonsko-liberalnem časopisu, a menda niti liberalci sami ne verujejo tem očitnim lažem. Da bi francoska vlada in za njo stoječi krogi ne bili nasprotni cerkvi in veri, to menda ne veruje več nobeden Francoz.

V belgijski poslanski zbornici so se te dni zopet ponavljali burni prizori iz zadnjih let. Vendar se pa poslanci dosedaj še niso — pretepali. Ta napredek so zanesli v zbornico omikani socijalni demokratje. Na dnevnem redu seje v tej zbornici je bila namreč obnove privilegija belgijski narodni banki. Socijalistiški govornik Denis je pri tej priliki z vso silo udrihal po vladi ter dolžil železniškega ministra Liebaerta, da ga je banka podkupila. Temu so seveda ugovarjali poslanci večine in vnel se je prepir med njimi in socijalisti. V tem hipu pa je socijalist Demblon vrgel se na poslanca de Wiarda ter ga z vso močjo udaril po obrazu. Seveda ga je zbornica takoj izključila od 15 sej in je sodišče uvedlo preiskavo »proti modernemu kulturonoosu«.

Angleška vojna moč in vlada. V zadnji seji angleške zgornje zbornice je bil zelo živahen razgovor o moči angleške armade. Oglašali so se k besedi vsi odličnejši angleški prvaki, kakor lord Dunraven, Rosebery, vojni minister Lansdowne in lord Salisbury. Najbolj odkrito sta govorila prva dva. Dunraven je izražal mnenje, da vladni predlogi ne bodo zadostovali niti za sedanjega vojsko, akoravno morda ne nastopijo nepričakovani dogodki v zunanji politiki. Treba bo poseči po sredstvih, ki bodo omogočila tako vojno moč, kakoršno zahteva moderno vojevanje. Lord Rosebery prizna v polni meri resnost angleškega položaja. Vojna moč 409.000 mož je le na papirju. Govornik se nadja, da slede najnovejšim povoljnim poročilom z bojišča še povoljneje. Anglija ima interese in dolžnosti na celim svetu. Ob času, ko moramo poslati zadnjega moža na južno-afriško bojišče, ne moremo pričakovati prijateljske naklonjenosti. Z južno Afriko bi izgubila Anglija najvažnejšo podlago za kolonialno politiko. Ako to ni kriza in boj na življenje in smrt, potem govornik sploh ne ve, kaj naj bi bilo. — Vojni minister ter Salisbury sta z molkom pritrdila tem besedam ter govorila potem samo o nujni potrebi uvedbe vojaške dolžnosti. Vse

države so se že oprijele te potrebe, le Anglija je navezana na prigrvarjanja in podkupavanja. Tako ne more več dalje, govori Salisbury in priporoča splošno vojno dolžnost v dobi, ko se vse pritožuje nad bremenom militarizma. To pač ni dobro znamenje.

„Deutsche Wacht“ pred porotniki.

Približno z enakim zanimanjem, kakor porotno pravdo proti g. Gostinčarju, je slovensko in nemško občinstvo spremljalo dne 15. t. m. pet obtožb proti odgovornemu uredniku »Deutsche Wacht« Otonu Ambroschitz. Obravnava je trajala z navadnimi presledki — zjutraj od 9. do 1/4. ure popoldne družega dne.

Vsi porotniki z jedno samo izjemo so bili Nemci ali pa nemškega mišljenja. Boljših porotnikov bi si za svojo stvar obtoženi Ambroschitz ne mogel želeli. Nekaj porotnikov moralo je izrečno priznati, da slovensčine niso večji, vsled česar so bili vsi zastopniki v pravdi Gostinčar, kakor v omenjeni proti Ambroschitzu prisiljeni nemški plaidirati.

Kot tožitelji so nastopili:

1. Sevniski narodnjak g. Cvenkel, ker je vahtarica neresnično pisala, da je že pred 12 leti umrl oče g. Cvenkela sedel v ječi zaradi hudodelstva goljufije.

2. Celjski, zagorski in novomeški Sokol, ker je vahtarica obdolžila vse Sokole, da so povodom izleta v Sevnico strgali cesarsko zastavo raz hiše g. Simončiča, s čemur so baje zakrivila hudodelstvo žaljenja Veličanstva;

3. gosp. Gostinčar, ker ga je vahtarica večkrat zapored imenovala »Mordbube«, »Strolche« in ga primerjala z roparjem Ču vanom. Posebno ta del pravde je prav značilen za način pisarjenja okoli vahtarice in priča o dobrih želodcih njenih bralcev;

4. g. dr. Josip Serbec, ker mu je vahtarica očitala odušstvo in več drugih nečastnih dejanj;

5. dr. Juro Hrašovec, ker ga je vahtarica imenovala denuncijanta itd.

V vseh petih slučajih sta korajžni Ambroschitz in njegov zastopnik dr. Mravlag ponudila dokaz resnice. Dokaz se ni v nobenem slučaju posrečil, ker razprava je pokazala:

1. da je pokojni g. Cvenkel po svoji dobroti zabredel v konkurz, ker je za svoje prijatelje preveč giriral. Deficita je bilo pri obsežni veletrgovini kakih 5000 gld. kateri pa so se pozneje tudi poplačali. G. Cvenkel je bil potem zaradi zakriviljene krivde obsojen na tri dni zapora, tedaj o kaki ječi ali goljufiji ni ne duha ne sluha; in še tega ne bi bilo, da ni dr. Kavčič kot zagrizen Nemec v stvar drezal. Tudi doktor Kavčiču se je pozneje približno enaka zgodila, kakor pokojnemu g. Cvenkelu;

2. da je neki sokol videval, da sta bili pri Simončičevi hiši, kjer so sokoli bivali, slovenska in cesarska zastava zapleteni, — hotel ti dve odviti, pri čemer je cesarska na tla padla, ker je bila slabo pričvrščena. Sokol jo je precej pobral in čez par minut je zopet visela raz svojega prejšnjega mesta.

Ti dve tožbi je zastopal g. dr. Dečko. Kljub dokazom na podstavi sodnih spisov in zapriseženim izpovedbi prič so porotniki stavljena jim vprašanja glede žalitve zanikali in bil je teh obtožb Ambroschitz oproščen.

Drugače so bile ostale tri tožbe, pri katerih jedni Ambroschitz niti dokaza nastopil ni ter si skušal pomagati z jako čudnimi sofizmi, pri drugih dveh pa dokaza doprinesti ni mogel. Porotniki so torej vprašanja o stvari Gostinčar jednoglasno, v drugih dveh pa z nad dvetretjinsko večino potrdili in Ambroschitz, oziroma »Deutsche Wacht« je bila prvič od celjskega porotnega sodišča obsojena na 200 K globe, ozir. 20 dni zapora in v objavo razsodbe.

Zastopnik g. Gostinčarja je bil zopet g. dr. Juro Hrašovec, zastopnik gg. dr. Hrašovec in dr. Serbeca gosp. dr. Josip Vrečko. Po pravici moramo povedati, da smo z ozirom na znane celjske razmere pričakovali popolno oprostitev Ambroschitzu. Tedaj takemu krivcu tudi nemški porotniki in nemški sodniki niso mogli več pomagati iz zagate. In v kolikor manj smo bili na tak uspeh pripravljeni, toliko lepša je v tem oziru naša moralna zmaga, ki je tudi za Ambroschitzu »ein anständiges Denkkettel«.

Gospod dr. Dečko bo seveda proti taki oprostitvi v imenu svojih dveh klientov vložil ničnostno pritožbo. Kakor smo se pričeli tega porotnega zasedanja, tako moramo izjaviti, da smo sedaj v glavnem delu z doseženim uspehom prav zadovoljni in da nam je v veliko zadoščenje gori omenjena kazen Vahtarice za njeno 12letno frivojno pisarnje o vsem, kar je nam Slovincem ali Slovonom sploh svetega.

Suum cuique!

Tedenski koledar.

Nedelja, 18. febr.: 2. predpepelnična, Simeon šk., evang.: O sejalcu in semenu. Luk. 8. — Ponedeljek, 19. febr.: Julijan de Bon. Alb. — Torek, 20. febr.: Evherij šk., Trpljenje G. N. — Sreda, 21. febr.: Maksimilijan šk. — Četrtek, 22. febr.: Sv. Petra stol. v Antij. — Petek, 23. febr.: Peter Dam. — Sobota, 24. febr.: Modest šk. — Solnce izide 20. febr. ob 6. uri 59 min., zaide ob 5. uri 28 min. — Lunin spremen: Zadnji krajec 22. febr. ob 5. uri 42 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo, 18. febr.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša v A. zl. Frider. Koenen (Credo iz njegove maše »Panis angelicus«), graduale A. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa in honorem S. Angelorum v G-dur zl. J. B. Molitor, graduale in tractus Sciant gentes zl. Ant. Foerster, ofertorij Perlice greasus. zl. B. Stehle.

Dopisi.

Z Notranjskega. Kedar premišlujem boj, katerega mora na Slovenskem bojevati krščanstvo zoper liberalizem, in se pri tem vprašujem, kateri so vzroki, da v tem boju nimamo toliko vspeha, kakor bi ga v primeri z našim naporom po pravici pričakovali, mi prihaja na misel oni znani rek svetega pisma: »Inimici hominis domesticus eius«. Res je to: brezverska šola, liberalno časopisje, slaba tovaršija in spridena narava so poglavitni vzroki, da se je liberalizem tako globoko zajedel v narode. Toda bodimo odkritosrčni in priznajmo, da ima liberalizem svoje mogočne zaveznike in pomočnike tudi tam, kjer bi jih človek po pameti ne mogel iskati — med katoliškimi duhovniki. Sicer se je »Slovenec« že v svoji sobotni številki dotaknil te stvari, vendar menim, da bom koristil dobri stvari, če o tej zadevi povem svoje mnenje, ki je pač tudi mnenje ogromne večine duhovnikov naše škofije. Duhovniki morajo biti vojskovodje v boju s sovražniki katoliške cerkve. Če se torej duhovnik pridruži tem sovražnikom in jih podpira kakorkoli, stori tisto, kar vojskovodja, ki v vojski zapusti svojega kralja in izdajalsko prestopi k sovražniku. Pomagajo pa duhovniki liberalcem na dva načina, pozitivno ali pa negativno. Pozitivno podpirajo liberalce tisti, ki prebirajo brez potrebe liberalne časopise, opravičujejo, če le kako morejo, liberalne hudobije, nasproti pa ob vsaki priliki pokažejo sovrašтво ali vsaj zaničevanje do vsega, kar izvira od katoliške stranke. Kako žalostno je, da vkljub resnim besedam zadnjega pastirskega lista ta in oni duhovnik še vedno prebira »Slovenski Narod«! Ali če pride v gostilno, najprej zahteva, da mu prinesejo ta umazani list. Slabo berilo škodi tudi duhovniku, kar skušnja dosti jasno dokazuje. Duhovnik, ki prebira slabe časopise, kaže tudi dosti jasno, da nima nobenega spoštovanja do svojega stanu, nobene ljubezni do svoje matere cerkve; drugače bi ne bral takega klevetanja. In pohujšanje! Kako marsikdo bi ne bral »Sl. Naroda«, da nima izgovora: »Saj ga tudi naši gospodje bero«. Vae mundo a scandalis! Tako duhovniki pomagajo liberalcem razširjati slabo berilo. A pomagajo jim tudi drugače. Kdo ne ve, koliko dela in težav provzroča snovanje zadrug in sploh organizacija ljudstva. In vendar se dobi še tu in tam kak gospod v duhovski obleki, ki skuša z vsemi močmi ovirati tako delovanje. Kako skrbno zopet drugi zasleduje napake in pregreške pri katoliški organizaciji, in komaj kaj zasledi, že pregreho generalizuje in kliče: »Taki-le so!« Zopet družega boš videl vedno v družbi pristnih liberalcev in boš slišal, kako jim pomaga blatiti vse, kar si nadeva priimek »katoliški«. So pa zopet duhovniki, o katerih boš sodel, da so najboljši pristaši kato-

liške stranke, če boš poslušal njihove besede v resnici delajo ravno to, zoper kar se stranka bojuje, in tako v dejanju pomagajo liberalizmu.

Vsi ti delujejo pozitivno v prid liberalizmu. Drugi nekateri delujejo negativno. To so tisti, ki sicer čutijo zlo liberalizma in so dobri, izgledni duhovniki, toda iz ljubezni do ljubelega miru in iz strahu pred zamero si ne upajo povzdigniti svojega glasu in ljudi svariti pred volkovi v ovčjih oblačilih. Ne pomislijo, da je treba dobre vojske, »ut rumpatur pax mala«. In taki duhovniki tudi veliko škodujejo, ker ni nikogar, ki bi branil ljudstvo pred krivimi preroki.

To je, preč. g. urednik, moje mnenje o pomočnih četah liberalizma, katerih bi ne smelo biti. Hvalo Bogu, malo jih je, a žalostno je, da so, in ker so, je to vsaj en vzrok, da liberalizem napreduje. Morda mi bo kdo zameril te vrstice; vendar mislim, da nima nihče vzroka, da bi mi ta dopis štel v zlo, ker ni namerjen proti nobeni osebi. Če je kdo drugzega mnenja, vem, da boste, g. urednik, tudi njegovo mnenje radi priobčili. Q.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. februarja.

Umeščen je bil dne 13. t. m. na župnijo Poljanico č. g. Al. Jaklitsch, dosedaj župni upravitelj na Topli Rebr.

Občni zbor katoliške družbe za Kranjsko bo v ponedeljek dne 19. t. m. zvečer ob pol osmi uri v »Katoliškem domu«.

Iz propada v propad. »Narod« je nedavno omenjal, da sedaj še le ve, zakaj je vlada imenovala Wurmserja za načelnika sodišču v Celju, zato namreč, ker so bili katol. narodni poslanci od vlade s subvencijami »podkupljeni«. — »Narod« je tako nepošten, da si upa to trditi v kljub temu, da je vsemu slov. svetu znano, da je vodja Povše na najvišjem mestu uprav ta slučaj navel kot dokaz, kako nepravilno se postopa nasproti Slovencem. — To je pač najsijajnejši dokaz možatega postopanja naših poslancev, v katerem so bili jedini s celim klubom »Zveze«. — Take polemike je zmožna le družba Tavčar-Malovrhova, ki je vdinjana kranjskemu nemščinstvu in ki je v dogovorih z dr. Mravlaggom, kako zatirati delo štajerskih Slovencev za gospodarsko neodvisnost od Nemcev. — S tako polemiko se more jedino še vsporejati umazanost »Narodovega« podlistka »Izgubljeni Bog«, katerega je zvežila ista družba Tavčar-Malovrhova in katerega se sramujejo celo priznani slovenski dekadentje.

Obrtniški shod. Konservativno obrtno društvo v Ljubljani vabi k javnemu shodu, ki bo v nedeljo 18. febr. t. l. ob 10. uri dopoldne v gostilniških prostorih »Rokoskega Doma«, Komenskega ulice. Vspored: 1. Prisilna delavnica in obrtniki. 2. Položaj ljubljanskih mesarjev. 3. Mestne vožnje v Ljubljani. — Obrtniki, udeležite se shoda vsi! — Ljubljanski čevljarji, mesarji in prevozniki vstopimo skupno v boj za obstanek poštenega obrta! V združenju je moč.

»Slov. Narod« pa »Narodni Gospodar«. Gospodje, katerim je »Kmetovalec« iz umevnih razlogov zelo pri sreč, zagnali so v »Slov. Narodu« strašansko krik in uprizorili istotam veliko gonjo proti »Narodnemu Gospodarju«. Lotili so se pa te stvari strašno nerodno. Kakor hvalijo židovski agenti svoje blago z mnogimi besedami, tako »Slov. Narod« hvali »Kmetovalec«, zabavlja pa kar se da »Narodnemu Gospodarju«. Kdor je »Narodnega Gospodarja« bral, smeje se »Narodovi« graji, temu se bo pa ravno radi te graje zelo sumljiva zdela tudi »Narodova« hvala. Kdor pa »Narodnega Gospodarja« bral ni in kar slepo »Slov. Narodu« veruje, temu itak pomagati ni. Sicer so pa nekateri z ozirom na te napade izrekli mnenje, naj bi »Narodni Gospodar« pomnožil svoje gradivo še z razpravami o živinozdravstvu. »Slov. Narod« naj pa le še naprej priobčuje napade enakega kalibra, ker »man fühlt die Absicht und wird — heiter gestimmt!«

Slovensko gledališče. Pri sinočnji II. jubilejni predstavi je nastopil v ulogi Daliborja član praškega narodnega gledališča,

tenorist g. Bogumil Ptak. Mladi pevec že s svojo zunanostjo izredno imponuje občinstvu; obsežni orjaški njegov tenor ga pa dviga nad prve umetnike, ki se proslavljajo po svetovnih gledališčih. Podal nam je le jeden večer, in ta nastop zadostuje, da si ohrani slovensko občinstvo vrlega umetnika v prijetnem spominu. Dramatično društvo je poklonilo slavljenu pevcu velik lovorov venec z narodnimi trakovi. — Bolj nego drugekrat so nam ugajale tudi druge pevске moči; pred vsemi gđ. Carneri in gosp. Nollu — Z zadovoljstvom zremo na prirejeno jubilejno operno predstavo; veseli nas, da delujejo na odru samo slovenske operne moči; ko bomo praznovali 2000. predstavo, — da bi delovale samo slovenske moči! Bog daj!

Iz Medvodske občine. »Slovenski Narod« z dne 12. t. m. je prinesel poročilo, naslovljeno »Izjemno stanje v Preski«, v katerem ostro graja obč. prikljubljenega gospoda župnika in seveda županstvo. Toraj dve bombi tekom jednega tedna. Dne 8. t. m. je poročal »Sl. Narod«, da je prepovedal ples in godbo občinski odbor, sedaj pa kar hipoma predbaciva to gospodu župniku. Kdo toraj je zakrivil »izjemno stanje«? — Seveda bode sedaj najlepša prilika pasti po duhovskih plečih, a tu bi bili prisiljeni povedati marsikaj, kar bi ne bilo vsakemu, najmanj pa mogočnim, po plesu hrepenečim »starcem« všeč. — Ne usojamo si zagovarjati našega gospoda župnika, ker vemo, da upošteva »Narodove« dopisnike toliko, kolikor luna psa, če jo oblaja. Vsem občanom je znano, koliko je v kratkem času dveh let, kar biva mej nami, deloval za gmotni, osobito pa naravni blagor občanov z najboljšim uspehom. Vsaj vendar našo trditev podpira »Slov. Narod« sam, ker tarna, da se pri nas ne pleše kar »svobodno«. Če »Narodov« poročevalec misli, da pri nas ne živimo v normalnih razmerah, mu povemo, da pri nas splošno ni zabranjena godba, ampak le, ker je proglašeno sveto leto, javen ples in to po jednoglasnem sklepu občinskega odbora. Občinskemu odboru pa je zakonito naložena dolžnost, skrbeti za pravost občanov, tudi onih, ki po sili hočejo negovati ples. Pri tej priliki se je »Narodov« poročevalec zaletel tudi v županstvo. Trdimo le, kolikor stavkov, toliko laži! Le jeden prosilec se je oglasil za dovoljenje godbe pri ženitovanji in je je pravočasno dobil. Naloga za dostavljanje dovoljenja za godbo županstvo od okrajnega glavarstva letos še ni imelo in ne vemo, kako more »Narodov« poročevalec trditi, da se dostavljanje prepovedno dogaja. — Ples toraj je prouzročil v »Slov. Narodu« zadnja dopisa iz Medvodske občine, bolje bi bilo, da bi morebiti pojasnili kaj potrebnega, kar bi vodilo do vzajemnosti, ljubezni do bližnjega in do splošne izobrazbe našega ljudstva, katero ima dobro voljo, in to bi se doseglo brez pohujšljivih, pretiranih dopisov v javnih listih.

Imenovanje. Min. podtajnikom v železniškem ministerstvu je imenovan dr. I. Strecker, rodom Ljubljančan.

Osebnosti. Umrl je 10. t. m. Karol Zorman, župnik in dekan v Korminu. — Kap je zadela g. Jos. Poljsaka, župnika na Prvačini.

Umrl je nagloma 15. t. m. v Novem mestu juvelir G. Forgacs.

Iz Višnje gore. Od vseh znancev cenjeno Jožefo Stercer je v četrtek zadela v cerkvi v Višnji gori kap. Bila je pri spovedi in ko je hotela iti k altarju, da bi prejela sv. obhajilo, jo zadene. G. duhovnik, ki je bil pripravljen za sv. obhajilo, jo hitro vjame v žagradu, da ni padla, in v družbi nekaterih prihitelih oseb podeli prvo pomoč.

Atentat na štajersko nemštvo. »Etwas noch nicht Dagewesenes« se bode baje zgodilo, pravi oklic štajerskih deželnih odbornikov dr. Derschatte, dr. Kokoschinega, dr. Reicherja in dr. Schmidererja. Njihov oklic, katerega so poslali na vsa »nemška mesta in trge« na Štajerskem, vabi na shod, ki bode 19. t. mes. ob 5. uri dopoldne v Gradcu v hotelu »zum goldenen Engel«, ker so, kakor oklic trdi, sklicatelji poizvedeli, da bo za Spodnji Štajer imenovan poseben slovenski šolski nadzornik, »wenn seine Ernennung nicht bereits vollzogen ist.«

Nemški doktorji iz štajerskega deželnega odbora vpijejo, da je to prvi korak od »proč od Gradca«, zato je potrpežljivost nemških Štajercev pri koncu. Pričelo se bo na shodu »ein entschlossenes Handeln«, kajti bilo bi preveč, ko bi Slovenci mej 11 členi štajerskega deželnega šolskega sveta imeli štiri svoje može.

Zahvala. Premilostni gosp. knezoškof ljubljanski dr. A. B. Jeglič je daroval dijaškemu listu »Zora« 60 K Bodi mu od uredništva tem potom najprisernejša zahvala.

Pozabljeno? V liberalnem dnevniku so novembra meseca priobčili pokončevalci slovenskih Svedceev in čuvaji javnega poštenja med nami grozno novico, da je ribniška zadruga nekega kupovalca sladkorja osleparila za 2½ kr. av. velj. Ves liberalni tabor je bil po konci in se škandaliziral češ: lejte zadržne sleparje! In državni pravdnik je storil svojo dolžnost in je naperil tožbo ribniški zadrugi. Pred božičem je prišlo do obravnave in preiskave in tam se je pokazalo, kdo — ni sleparil. Preiskava je dognala, da je bil sladkor, ki ni imel zadostne teže, kupljen v prodajalnici Fr. Pirkerja nasproti cerkve v Ribnici. Tožitelj trgovec Picsek, se je baje jezo kavnil ob suho bederce in zdihnil: »Oh, raji bi bil od pravičnega sodnika, da mora v štirih časniki objaviti z razsodbo, da vrne ribniški zadrugi dobro ime, ob katero so jo hoteli deti liberalni kalini. Od takrat je preteklo že več tednov, a mi še danes nismo v nobenem časniku čitali dotične objave, niti nismo izvedeli, ako je državni pravdnik nastopil isto pot kakor proti zadrugi, tudi proti onemu, ki je prodal dotični sladkor. Ali se hoče vsa stvar pozabiti? Opo-minjamo ribniške zadržnike, da so dolžni stvar podrezati, da se izve resnica, kdo je bolj pošten, ali ribniška zadruga ali pa...

»Benetke v Ljubljani«. Tem potom vnovič opozarjamo na »Slavčevco« maskarado, katere se vrši jutri v nedeljo dne 18. t. m. v »Narodnem domu«. Ker so nam vabila popolnoma pošla, naznanjamo, da je vstop dovoljen tudi brez vabila, le maske dobe vstopnice izključno proti izkazu vabila na dotično ime. Da se maske ognejo vsaki nepriliki zvečer pri blagajnici, naznanjamo, da se blagovolje z vstopnicami preskrbeti tekom jutrišnje nedelje. Prodajale se bodo vstopnice ves dan v »Narodnem domu« spodaj v restavraciji na desno. Odbor »Slavca« je preskrbel za to, da bodo ta večer za jed in pijačo povsem navadne cene brez vsacega povišanja. Na svidenje torej v nedeljo v »Narodnem domu«.

Ravnikovo slovo od Ljubljane.

Blaža Ravnika so danes dopoldne odpeljali v Gradiško. Pred Žabjakom je čakala njegovega odhoda velika množica ljudi. Ko so Ravnika posadili v voz za jetnike, vpila je množica za vozom: »Adijo! Ali imaš še katerega, da bi ga ubil!« Pred odhodom je Ravnik hotel govoriti s paznikom Pircem, ker bi mu rad nekaj važnega povedal. Pirc je dejal, da nima nič govoriti z njim. Zahteval je potem Ravnik, da se da neki denar, ki je pri sodišču deponiran, njegovi ženi, ter se napram gospodu svetniku Travniku izrazil, da bode v Gradiški prav priden, in ga vprašal, ako mu bode po dveh letih možno prositi za zopetno pomiloščenje. K Ravniku je hotela tudi njegova žena po slovo, a jo niso pustili. Ravnika sta spremljevala na kolodvor orožnika Iv. Lazar in Fr. Ocvirk. Mej vožnjo na kolodvor ju je Ravnik prosil, da sme proč od okna, ker ne mara, da bi ga ljudje videli. Ugodilo se mu je. Na kolodvoru pa ga je pričakovalo na stotine ljudi. Samo peronskih kart je bilo oddanih nad 200. Voz so zapeljali na kraj, kjer na vadno stoje poštni vozovi, a hipoma so bili ljudje okoli Ravnika, ki je izstopil sled, trdo uklenjen, v navadni svoji obleki. Na rokavih je bil strgan. Tresel se je. Peljali so ga v čakalnico tretjega razreda ter zaprli uhod. Z Ravnikom so peljali tudi Šobra, ki je hotel z njim uiti, in nekega Česnovarja, ki je obsojen na 13 mesecev, ker je napal policaja. Šober je imel na glavi biciklistko kapico ter s svojim lumparskim obrazom ljudi zmotil, da so menili, da je to Ravnik. V čakalnici je Ravnik zopet obljuboval, da bo

priden in da bo čez dve leti prosil za pomiloščenje. Na kolodvor je prihitel tudi Ravnikov otrok. Ušel je od doma, ko je čul, da odpeljejo očeta. Dekletce se je bridko jokalo. Ljudje so jo odstranili. Ko je prišel vlak in se ustavil, naskočili so ljudje vlak ter skakali na stopnjice in hodnike vozov in celo na strehe, da bi bolje videli roparskega morileca. Skoro so spravili Ravnika v voz. Upajmo, da se ne povrne več v Ljubljano, in naj bo v Gradiški še tako »priden«.

Za ljudske knjižnice so darovali gg.: Monsign. Fr. Jančar, župnik n. vit. reda na Dunaju 49 knjig, J. Stritar, pisatelj na Dunaju, 47 knjig, o. N. Šalamun na Dunaju, 60 knjig, ljubljanski bogoslovci 46 zvezkov »Pomladnih glasov«, bogoslovca A. Merkun 16 in I. Erjavce 35 knjig, A. Jemec, župnik v Podlipi, 65 knjig, dr. Fr. Lampe več števil »Dom in svet«, s katerimi so se popolnili nepopolni letniki. Bog vrni vsem! — Večina teh knjig se je poslala na Westfalsko. Oglašajo se pa vedno nova društva, ki žele tudi kaj za svoje knjižnice. Zlasti primanjkuje leposlovnega berila; zato bo dobrodošlo vsako darilo, katera naj se pošiljajo naslovom: »Krišč. soc. zveza« v Ljubljani, Katol. dom.

Stari srebrni drobiž in stari krajcarji. Finančno ministerstvo ravno kar objavlja, da bodo cesarske deželne blagajne (torej samo v glavnih mestih), srebrni drobiž stare veljave sprejemale še do 15. februarja leta 1901., a le za polovico imenske vrednosti. Stari krajcarji in polkrajcarji pa se kot plačilo sploh ne bodo nikjer več sprejemali, pač pa pri gori imenovanih blagajnah do 30. junija l. l. zamenjavali za polno ceno; od tega dne naprej do 30. junija 1901. pa le za polovico imenske vrednosti.

Frakarstvo pred sodiščem. Včeraj popoldne se je vršila pred tukajšnjo okraj. sodnijo obravnava o tožbi g. Konrada Voduška proti g. dr. Milanu Hribarju radi gražaljenja časi. Obravnava se je preložila, ker je sodnik prepustil g. Hribarju dokaz resnice. O obravnavi bomo poročali.

V Ameriko so se te dni odpeljale tri osebe iz litjskega okraja.

Ogenj. Dne 13. t. m. pop. je pričelo goriti v hiši Jos. Boštjančiča v Ilir. Bistrici. Gasilno društvo je hitro ogenj zadušilo in je škoda neznatna.

Poželenje po pijači je imel kolega mesarskega pomočnika Klopčiča. Ukral je Klopčiču uro z verižico, in zapil vse.

Dober kanal. Podsul se je danes na Tržaški cesti kanal. Vozil je po stranskem kanalnem jarku težak voz.

Nesreča na železnici. Blizu Budimpešte na progi Budimpešta Szent Lőrincz je v četrtek skočil s tira z gramozom obloženi tovorni vlak, čegar vsch deset voz je bilo popolno razbitih, izpod razvalin so pa po daljšem, napornem delu izvlekli ubitega kurjača Štef. Kovača in tri precej nevarno ranjene uslužbence. Ostali so s pravočasnim skokom z vlaka ušli večji nesreči. Promet na tej progi, poleg katere se gradi sedaj druga za električno železnico, je bil še včeraj oviran. Vzrok nesreči je baje nepaznost železniškega čuvaja.

Umorjeni žurnalist. V Novgorod Voljinska je bil umorjen sotrudnik lista »Voljine«, ker je v listu napal neko tajno sleparsko igralnico.

Baronica Maineri. ki je pred kratkim umrla, zapustila je Cottolengovi bolnišnici v Turinu 500.000 lir, a krog 300.000 lir drugim bolnišnicam. V Cottolengovo bolnišnico se sprejemajo oni bolniki, katerih noben drug zavod noče sprejeti.

Najmanj dežja na zemlji pade v Paytu, nekem kraju republike Peru v južni Ameriki. Dežuje namreč le vsakih 7 ali 8 let. Da take razmere škodljivo vplivajo na rastlinstvo, je umevno samo po sebi in težko je verjeti, da sploh še kaj raste. Vendar je Bog poskrbel tudi za te kraje. Prebivalci namreč sade peruški bombaž, ki more prestat 7 let brez moči in ohrani kakor druge tam vspevajoče rastline od enega dežja toliko mokrote, kolikor jo potrebuje za rast.

Kupčija z umetnimi zobovi. V preteklem letu so Združene države prodale Evropejcem za več kakor 280.000 K umetnih

zobov. Francozi so tem oziru najboljši klienti Amerikancev, ker so sami nakupili zob za 84.000 K.

Sejmi po Slovenskem od 19. do 24. februar. Na Kranjskem: 19. v Lašičah in Višnji gori; 20. v Šmartnem pri Litiji in Zgor. Tuhinju; 24. v Bučki, Moravčah, Žubni in Cirknici. — Na slov. Štajerskem: 19. v Braslovčah; 22. v Šoštanj, pri sv. Filipu, v Selah, na Teharjih; 24. v Arnužu, Bistrici, Rogatecu, Vildonu in na Laškem. — Na Koroškem: 24. v Zgor. Beli. — Na Primorskem: 19. pri sv. Antonu poleg Kopra; 22. v Gorici; 24. v Cevdatu, Štjaku in Cerknem.

Društva.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Škofji Loki) priredi v nedeljo dne 18. februarja t. l., ob sedmi uri zvečer predpustnico v društvenih prostorih po tem-le vsporodu: 1. J. Strauss: Četvorka iz operete »Netopir«, četveroročno na klavir. 2. S. Gregorčič: »Zjasni zvezde mu temne!« Hugolin Sattner. Moški društveni zbor. 3. »Beraček«, kuplet. 4. »Svatbeni obed«. Uglasbil M. B. Šaljivi zbor. 5. »O, ti cigani«, k. pr. 7. »Nos«. H. Volarič. Šalj. zb. 7. »Kmet-Herod ali gorje mu, kdor pride dijakom v roke.« Burka v dveh dejanjih s petjem. 8. Prosta zabava. — K obilni udeležbi vabi

odbor.

(Veselica) prostovoljnega gasilnega društva v Mošnjah se je v prostorih g. Rozmana na Brezjah vsestransko vrlo in zelo povoljno obnesla. Čisti dohodek se bo porabil za zgradbo novega gasilnega doma. Hvala darovalcem za krasne dobitke.

(Društvo slov. odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celji.) Vabilo k IV. rednemu običnemu zborovanju v nedeljo, dne 4. marca t. l. popoldne ob 3. uri v gostinskih prostorih »Nar. doma« v Celji. Dnevni red: 1. Preditanje in odobrenje zapisnikov III. rednega in dveh izvenrednih običnih zborov. 2. Poročilo društvenega vodstva in pregledovalcev računov. 3. Volitev odbora in pregledovalcev računov. 4. Razni predlogi in nasveti.

(Društvo »Zvezda« na Dunaju. Pretekli teden t. j. 4. t. m. se je namreč ustanovila »Zvezda«, društvo stalno na Dunaju bivajočih Slovencev. Dunajski Slovenci, dasi mnogostevilni, niso imeli dosedaj nobenega društva, ki bi ustrezalo njih družabnim potrebam. Bili so tedaj, zlasti kar se tiče zabave, navezani skoro izključno na nemško družbo, katera jim je pa kot Slovincem navzile znani dunajski dobrodušnosti morala ostati več ali manj tuja. Zato je gotovo vsak izmed njih z veseljem pozdravil misel ustanoviti društvo, ki naj bi zbliževalo in združevalo dunajske Slovence. Svoj glavni namen, medsebojno zbliževanje rojakov, upa doseči društvo s prirejanjem zabavnih večerov, popoldne poučnih predavanj in skupnih izletov v dunajsko okolico. Pozneje, ko mu bodo dopuščala sredstva, si hoče najeti društvo lasten lokal ter osnovati čitalnico in knjižnico. Poleg zabavnega ima društvo tudi človekoljuben namen podpirati moralno in po mogočnosti in potrebi tudi materialno ubožnejše, zlasti na Dunaju novodošle Slovence. Omeniti je še, da lahko pristopijo društvu kot člani tudi ženske. Navdušenje, ki je vladalo na ustanovnem večeru, naj bi bilo porok, da bo društvo »Zvezda« vspevalo, kar mu v korist slovenske misli na Dunaju od srca želimo. V odbor so voljeni ti-le gospodje: Alojzij Repič, akad. kipar, predsednik, podpredsednik Franjo Mülle, blagajnik Jakob Šeme, tajnik Ivan Vončina, odborniki Rudolf Malič, Filip Grom, Franjo Šušteršič, odborniki namestniki Gašpar Kušar, Ivan Peterman, Anton Sluga, pregledovalci društvene imovine Vinko Krušič, Karol Tomšič, Franjo Šimec. Odbor priporoča vsem rojakom slovenskim, naj v mnogem številu pristopajo k društvu; vpisovanje se vrši vsaki zabavni večer, ki se prireja vsaki mesec prvo nedeljo popoldan navadno ob 5. uri. Lahko se tudi vsakdo pismeno obrne radi vpisnine ali kake druge stvari pod naslovom: Alojzij Repič, akademični kipar, predsednik društva »Zvezda« na Dunaju, Mohagasse III. okraju št. 23. Udnina je: Častni člani plačajo enkrat in za vselej 40 K ali pa na štiri obroke po 10 K v teku enega leta. Podporni udje plačajo 4 K letno, pravi udje 2 K letno in 1 K vpisnine.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. A. Hočvar, župnik na Brezovici 10 K — Gdč. Pregelj za februar 6 K. — G. L. Gantar, dekan na Vrhniki 10 K. — G. A. Ponikvar, župnik v Star. trgu 5 K. — G. kanonik Sušnik 10 K. — G. dekan in čast. kanonik M. Tavčar 20 K. — G. kaplan H. Povše 6 K. — Gosp. A. Verbaj, župnik v Kamnigoric 10 K.

Za šolo na Muti: Vesela družba v Novi cerkvi 7 K, gostje pri gosp. župniku Hirtiju 15 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 17. februar. Posvetovanje načelnikov desničarskih klubov in baje tudi levičarskih klubov se vrši prihodnjo sredo.

Dunaj, 17. februarja. Prihodnjo sredo imajo načelniki leveč posvetovanja, v četrtek imata katoliška ljudska stranka in klub čeških veleposestnikov klubovo sejo.

London, 17. febr. Spodnja zbornica je z 239 proti 34 glasovom dovolila zahtevane naknadne kredite za vojne namene.

Vojška v Južni Afriki.

General French je v četrtek zvečer z artillerijo, konjenico in infanterijo na konjih došel v Kimberley, to vest je razposlal vsvet večeraj zvečer angleški vojni urad, ter dostavil, da mu je to sporočil general Roberts iz Jakobsdala. Umevno je, da je zavlada v Londonu nepopisna radost, ker Roberts ima sedaj ključ do Bloemfonteina. Posebno pomenljivo pa je, dostavlja vojni urad, da prihaja ta vest iz Jakobsdala na oranjskih tleh, ker je bil ta kraj važno središče za oskrbovanje burske armade z živežem in drugimi potrebščinami. To dejstvo toraj še znatno povečuje Robertsov uspeh. Vojna sreča se je tedaj res preselila od Burov k Angležem in prvi so v kratkem izgubljeni.

Do tega zaključka je došel, prebravši londonsko oficijelno poročilo, vsak, ki le površno presoja dejanske razmere. V resnici je pa sedaj še prezgodaj govoriti o burskem porazu in sicer tako dolgo, dokler Roberts ne pojasni, kako in kje je general French v tako kratkem času premeril nad 100 km dolgo pot in se izognil številnim naravnim in umetnim oviram, s katerimi se je moral svojedobno brezuspešno boriti general Methuen. Pomniti namreč treba, da je imel French kvečjemu 40.000 mož, ko bi bil odvedel seboj vso ondotno moč, in da je štela burska armada pred dohodom burskih čet iz Natala 25.000 vojakov. Ker toraj Roberts v tem poročilu ni z besedico ne omenja bojev in v prejšnjih poročilih naznanja, da French na svojem potu do Ramaha ni zadel ob večjo bursko moč, je za slučaj, da se obistini zgorajšnje poročilo, mogoče le dvojje: ali so Buri, videč sovražnika, proti dosedanji navadi pobegnili v Johannesburg ali Pretorijo ter prepustili Frenchu dovolj živeža, da pošteno nasiti lačne Angleže v Kimberleyu, ali pa so mu odprli ozke soteske na jedini poti v Kimberley ter ga potem zaprli, da pomaga deliti žalostno usodo s poveljnikom v Kimberleyu, polkovnikom Kekewichem. V tem slučaju so šli Angleži v nastavljen past.

Toda tudi za slučaj Frenchovega zmagoslavnega uhoda v Kimberley Burom še ni treba obupavati. Njih zmaga 12. t. m. pri Rensburgu bo več odtehtala nego najnovejše osvobojenje Kimberleya. V pojasnilo tega sledečega poročila iz Kapstadta: Občuten poraz in divji beg generala Clementsa z vsemi četami pred Colesbergom provzroča uničevalen vtis, ker so Buri postali gospodarji vsega železniškega omrežja in bodo pretrgali Robertsu zvezo s Kapstadtom in mu onemogočili ofenzivo proti Oranje državi. Angleži so izgubili veliko topov, ves train in večinoma vso zalogo, katere v nočnem begu niso mogli odvesti seboj. Burski general Delarey se je podal okrog Naauporta in prisilil Angleže, da so se dalje umikali. Proga Port Elisabeth Middelburg-Naauport-Hannover-Hopetown, najkrajša in najvažnejša zveza s pristanišči v kapski koloniji, je že v burskih rokah, general Cronje pa skrbi za zvezo Kimberley-Port Elisabeth in Kimberley Kapstadt.

Kdo je v teh razmerah na boljsem, pokazala bo bodočnost.

London, 17. februarja. (C. B.) Besedilo Robertsove brzojavke iz Jakobsdala o dohodu generala Frencha v Kimberley slóve: Kimberley, 16. febr. ob 2. uri zjutraj. General French je došel v četrtek zvečer s topništvo, konjico in infanterijo na konjih v Kimberley.

London, 17. februar. Reuterjev urad poroča iz Arundela 14. t. m: General Clements se je ponoči umaknil v Rensburg. Zadnje angleške straže so danes zjutraj došle v Arundel. Buri so takoj zasedli svoje stare postojanke na gorovju Taabosch in jeli streljati na Angleže.

Po sklepu poročila.

Jakobsdaal, 17. februarja. (C. B.) Buri so se polastilivelikega angleškega transporta. — General Cronje se nahaja z 10.000 možmi na povratku (?) v Bloemfontein. Zaseduje ga general Kelly-Kenny.

Listnica uredništva:

Gosp. A. K. Naslov na »Amerik. Slovenca« se glavi: »Joliet Ill. 913 b. N. Scott Str. Amerika.«

Pozor! Kdor hoče imeti čiste, bele in zdrave zobe, naj rabi zobozdravka dr. R. Frlana ustno vodo z novim antiseptikom, ki zabrani vsako gnjilobo zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za 2 K pri Ervinu Burdychu, lekarju v Škofji Loki. 45 6

Upeljava sladne kave, ki se je pričela približno pred desetimi leti in je danes razširjena že po vsem omikanem svetu, kaže vedno bolj splošno svoje dobrodelne posledice za zdravje in narodno gospodarstvo. Nemogoče bi bilo preračunati, koliko denarja se prihrani in kako zelo pospešuje zdravje in moč ta zdrava, domača kavina pijača, katero je splošno uvedla še-le Kathreinerjeva trdka. Gotovo pride kmalu čas, ko se bo de Kathreiner-Kneippova sladna kava udomačila v vsaki družini, in sicer ali kot primes k bobovi kavi, ali pa tudi sama in nenamesana, kjer bi se bobova kava zdravniško prepovedala. Blagorovati moramo vsako gospodinjico, ki je upeljala ali ki upeljuje in pospešuje to važno zdravilno izboljšanje naše vsakdanje udomačene pijače. (2)

V vsakem gospodinjstvu pripetelo se pri raznih opraviilih ranjenja, radi katerih treba previdnosti, da se prepreči vnetje ali pa onesaženje. V to pa naj se uporabijo sredstva, koja rane hladé in bolečine olajšujejo ter celjenje pospešé. Slovito, skoro v vsaki domači lekarni se nahajajoče praško mazilo je pač najboljšo sredstvo, katero ima vse lastnosti za tako uporabo. Dobiti je v vseh lekarnah. 8

Čisto medicinsko ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Čubar, Primorsko, septembra 1899.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz sreca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog **medicinskega ribjog olja**, katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

936 11 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Razpis.

Pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se razpisuje

mesto provizoričnega koncipista

z letno plačo 2000 K in starostno doklado 400 K. Prosilci naj svoje prošnje, opremljene z dokazili o dovršenih pravoslovnih in državoslovnih študijah, o znanju jezikov, o drugačni sposobljenosti in dosedanjem službovanji, vložijo do 28. februarja t. l. pri p. dpisani zbornici.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1900.

144 1—1

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

ZAHVALA.

Prijetna dolžnost nam je, pristrčno se zahvaliti vsem, kateri so nam izražali sočutja ob boleznih in ob tatki izgubi predragega in nepozabnega nam sorodnika mil. gospoda

dr. Antona Jarc-a,

inful. prošta, c. kr. deželnega šolskega nadzornika v pok., itd.

Zlasti se moramo iskreno zahvaliti premil. gosp. knezoškofu mil. gosp. stolnemu proštu dr. Leon. Klotfarju, prečast. duhovščini, zastopnikom raznih c. kr. uradov, »Slo. Matici« in drugim društvom, profesorjem raznih učilnic, darovalcem vencev in vsem drugim, ki so preblagemu pokojniku povodom pokopa skazali zadnjo čast.

V Ljubljani, dne 16. svečana 1900.

133 1—1

Zahujoči sorodniki.

Umrli so:

15. februarja. Marija Tertni, črevljarjeva hči, 2 1/2 meseca, Trnovske ulice 3. božjast.
16. februarja. Marija Novak, ključarjeva hči, 7. mes. Radeckega ceste 1. bronhitis.

V hiralnici:

15. februarja. Julijana Potokar, strežnica, 46 let, morbus Brightii — Julijana Skol, gostija, 63 let, kron. črvesni katar. — Neža Dolinar, gostija, 91 let, ostarelost, bronhitis.

V otroški bolnišnici:

15. februarja. Ivana Celar, delavčeva hči, 14 mesecev. Bronhitis.

V bolnišnici:

12. februarja. Kristina Brenc, ključarjeva hči, 1 leto, davica. — Marija Modrijan, paznikova žena, 33 let, eclampsie.

13. februarja. Jurij Rozman, dninar, 33 let, jetika. — Ursula Kovačič, gostija, 56 let, naduba in srčna hiba.

14. februarja. Matevž Kavka, dninar, 32 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
16.	9. zveč.	727,8	4,9	sr. jzh.	jasno	
17.	7. zjut.	732,5	2,0	sr. svzh.	oblačno	4,3
17.	2. popol.	732,1	7,3	sl. jug.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 1,8 normale: - 0,1°.

Zahvala.

146 1—1

Tukajšnji ključavničar g. **Jožef Rebek**, je uvel v l. mestni deški petrazredni ljudski šoli **hišni telefon**, ki ni le priča solidnosti njegove trdke, ki je vredna priporočljivega ozira, nego ki izpričuje tudi njegovo naklonjenost do našega šolstva, zakaj gospod Rebek je izvršil delo **brezplačno** in je telefon **daroval** l. mestni šoli.

Podpisano vodstvo izreka za ta lepi dar gospodu Jožefu Rebeku iskreno zahvalo.

Vodstvo l. mestne deške petrazredne ljudske šole v Ljubljani, dne 17. februarja 1900.

Jožef Maier,
šol. voditelj.

Zahvala.

140 1—1

Globoko ginjeni usojamo si tem potom izreči najiskrenejšo zahvalo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izraženo nam sočutje ob smrti našega iskreno ljubljenega soproga, ozir. brata, očeta in tasta, gospoda

Josipa Seunig-a,

kakor tudi vsem, ki so se udeležili spreveda k večnemu počitku in darovali vence.

Rekviem obhajal se bo pri č. gg. oo. frančiškanih v cerkvi Marijinega oznanenja dne 20. t. m. ob 7. uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1900.

Žalujoči ostali.

Stavbeno zemljišče

je na prodaj v **Vodmatu** ob veliki cesti. Pripravno je za gradnjo poslopij za razne, posebno pa za pekovski obrt.

Več se izve v Vodmatu št. 37. 143 2-1

VABILO
na
občni zbor
„Hranilnice in posojilnice v Mengšu“,
ki se bode vršil
v nedeljo dné 4. marca 1900
ob 3. uri popoldne
v spodnjih prostorih kapelanije.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računov.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorništa.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi
145 1-1

VABILO
na
IV. redni občni zbor
„Konsumnega društva v Starem trgu
pri Ložu“,
registr. zadruga z omejenim poročtvom“,
ki se bode vršil
v nedeljo dné 4. marca 1900
ob 3 uri popoldne
v zadrugnih prostorih v Starem trgu.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Polaganje računov.
3. Odobrenje računov.
4. Volitev izstopivših odbornikov.
5. Volitev nadzorstva.
6. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi
142 1-1

Razpisuje se služba 221 6-2
organista in cerkvenika.

Plače je okoli 300 gld. in sicer polovica v buri, polovica pa v denarju kot stolnina in darila. Stanovanje z majhnim vrtom je prosto.

Nastopiti je o sv. Juriju 1900. Prednost imajo ecclijanci in tisti, ki znajo kako rokodelstvo.

Prošilec naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevali dosedanjih služb, pri cerkvenem predstojništvu v Čemšeniku, pošta Medija-Izlake.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih (L.) 10 7

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnosti.

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn, želez postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Kmetijsko društvo v Laškem
na Štajerskem
sprejme takoj v službo
trgovskega pomočnika,
ki je popolnoma več knjigovodstva in zmožen kavcije. 119 3-2

Kovačnica
s potrebnim orodjem in čednim stanovanjem
daje se takoj v najem oženjenemu, prav izvežbanemu kovaču.

Natančneje poizve se pri g. K. Lenčetu na Ljubljani 21 6

Strokovnjaški najboljše urejena
trgovina semen
Alojzija Korsika
umetnega in trgovskega vrtnarja
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 5

priporoča bogato svojo zalogo **travnega, zelenjadnega in cvetličnega semena,** predalnice čistega **deteljnega** in raznega drugega **krmskega semena.** Izdeluje tudi **sveže in suhe vence in šopke** za vsake slavnosti, sploh vsa v vrtnarsko široko spajajoča dela po najnižjih cenah.

Ilustrovani cenik je brezplačno na razpolago.

Zdrav, krepak 132 3-1
vrtnarski učenec
se takoj vsprejme pri isti tvrdki.

Štedilno leštilo za tla (Schneider & Co. na Dunaji) je najcenejše in najpripravnejše sredstvo za domačo porabo pri leštilni parketnih lužnih in ličilnih tal, se posuši tekom jedne ure. Dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.**
Vnanja naročila proti povzetju. 228 8 11-10

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika ali izvir sreče“
(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olakati), ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9, I. Stock, Th. 10.**
Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več. 1000 12

Jako poceni in pod ugodnimi pogoji
prodam
velik muzikalni avtomat
„Polyfon“ z notami
primeren za restavratore, gostilničarje, sploh imejtelje javnih lokalov.
Ker je avtomat izmed največjih, svira godba precizno, krasno in tako močno, da je uporaben tudi za godbo pri plesu.
Radi pramankujočega shrambenega prostora prodam ga res po izredno nizki ceni. 74 10-3

Jos. Kolár,
trgovec s kolesi in šivalnimi stroji
v Ljubljani, Glavni trg

Domača umetnost!
Podobarski in pozlatarski atelje
ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani
Kolodvorske ulice šte. 22
v hiši gospé Wessner-jeve 60 52-6

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvežbanje vsakovrstnih strogo umetniško izvršenih

lesnih
oltarjev
v raznih slogih
* kipov *
in svetniških soh
od kamena, gipsa ali lesa itd.

Oltarne skupine iz različnega materiala.

Priznana umetniško dovršena dela!

Priznana pisma so na razpolago.

Domača tvrdka!

Sveži
pustni krofi
in
potvice
se dobé pri 5 8
Jakobu Zalazniku
na Starem trgu.

Ovsena kaša.
Ovseno pšeno, ovsena moka in ovseni puh (kakor Quaker Quats) izdeluje iz Smrečinega gorskega ovsu, priznane najboljše na svetu, ondoto prodajalno društvo.
5 kg. poštni zavojček: kaša in puh K 4-40, ovseno pšeno in moka K 4-20, vse štiri vrste odbrane K 4-30. Po železnici od 25 kg. više (tudi odbrano) dosti ceneje in sicer od 62 do in 68 h za kg. po daljavi. 110 26-10
Glavna zaloga Smrečine gorske prodajalne družbe za Avstro-Ogerske:
LEOPOLD HEISS, Dunaj, IV/1, Wiedner Hauptstrasse 56.

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup.
Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztoplja slez, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jesti, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenici 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno iz ečno zahteva **Herbabny-jev apneno-železni sirup.** Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrirano varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče 107 (20-13)
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Varstvena znamka: **Sidro.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.
iz lekarne Richter-jeve v Pragi,
priznane izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 509 15-17
sploh priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richter-jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristi izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Cerkvena mizarska dela.
Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi, klečalnike in spovednice iz hrastovega lesa po vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotavljam izvrstno lepo delo in nizke cene. Ze dvanajstim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.
Vse izdelujem v lastnih prostorih. — Postavljanje novih klopi in spovednic v cerkvi traja le 3 do 6 dni.
Josip Stupica na Viru,
89 15-2
pošta Domžale.

Franč Zupan,
vlasuljar
v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4.
priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj do najkrajnjega izdelka. — Nadalje vsa umetna pletenja in kite iz lepih las.
Postrežba natančna. 49 48-10

Bogdan Oblak,
urar
na Vrhniki pri Ljubljani.
se najljubše priporočam
za napravo novih ali popravo starih stolpnih ur.
Moje ure so iz najboljšega blaga in posebno trpežnega dela. Izdelujem jih po najnovejšem in najboljsem načinu, in ker so matematično natančno uravnanne, kažejo čas tako točno, da jih ni treba regulovati. 51 25-5
Cene so nizke. Jamstvo 5 let. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo
za želoce
Iz lekarne B. FRAGNER v Pragi
je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša in hladi.
Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpisana varstvena znamka.

Glavna zaloga:
lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“, c. kr. dvor. zal., v Pragi, Mala strana, vogal Spornerejeve ulice.
Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli, Uš. pl. Trnkozy, M. Mardetschläger, J. Mayer, ter v vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske 760 26-12

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Pravzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse druge obleke.

Prečistite gospode prosim da se blagovoli pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agencij.

Zagotavljam hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvalezna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-50

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Cenj. gg. ženinom in nevestam

priporočam izredno veliko svojo zalogo
srebrnine in zlatnine, srebrnih in zlatih žepnih, stenskih ur,
budilnic, verižic, prstanov, uhanov, zapestnic
Dobiti je tudi krasna namizna oprava (žlice, vilice in noži) iz pravega in
kina-srebra, vse po najnižji tovarniški ceni.

Blago je solidno, oblika predmetov najnovejša. — Ceniki so zastoj na razpolago.
V obilni obisk se najljubše priporoča

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na velikem trgu nasproti rotovža.

48 6

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosím prečastiti duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bom vedno skrbel, da izvišim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 3

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge

4 (3)

41 6-6

po 4%

in plačuje vrh tega rentni davek sama.

Dobiva se povsod.

927 (36-10)

Sarg's Kalodont

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; pušice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 150, iz medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa železna in tudi razna za vzidanje.

20 7

Pokrivanja in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelodvodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S krtevjo zvonikov prevzema ob jednem tesarska dela.

„The Mutual“, zavarovalna družba za življenje v New-Jorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku 3 let nezapadljive.

Konečne številke bilance za l. 1898:

Denarno stanje	1.369.576,693-29 kron
Zavezan sti na račun lastnikov polic	1.150.168,487 79 »
Prebitek na račun lastnikov polic	219.408,205 50 »
Zavarovalno stanje všteti telesne rente	4.795.509,175-81 »
Dohodki leta 1898	299.660,000- »

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. — V polici sami zajamčena posojila in odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte itd. daje 858 26-9

generalno zastopstvo za Kranjsko
v Ljubljani, Franciškanske ulice št. 16, II. nadstr.

Dunajska filialka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Živnostenská banka

na Dunaju, I. Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20.000.000 K.
Reservni zaklad nad 7.500.000 K.
Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 15. februarija.

Skupni državni dolg v notah	99-95
Skupni državni dolg v srebru	99-95
Avstrijska zlata renta 4%	99-45
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99-45
Ogerska zlata renta 4%	98-80
Ogerska krona renta 4%, 200	94-25
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	126-70
Kreditne delnice, 160 gld.	236-40
London vista	242-40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-15

20 mark	23-62
20 frankov (napoleonor)	19-25
Italijanski bankovci	89-75
C. kr. cekini	11-38

Dne 16. februarija.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 —
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159-25
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	200-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97-25
Tisne srečke 4%, 100 gld.	141-25
Dunavske vravnave srečke 5%	256-50

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107-25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96-10
Prioritetne obveznice državne železnice	88 —
južne železnice 3%	—
južne železnice 5%	101 —
dolenjskih železnice 4%	99-25
Kreditne srečke, 100 gld.	395-75
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	340 —
Avstrijskega rudečega kriša srečke, 10 gld.	42-80
Ogerskega	23 —
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13-50
Rudolfove srečke, 10 gld.	59 —

Salmove srečke, 40 gld.	172-50
St. Genois srečke, 40 gld.	177 —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	173 —
Ljubljanske srečke	49 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	124 —
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	299 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	78-50
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	2740 —
Splošna avstrijska stavbna družba	78 —
Montanska družba avstr. plan.	273-50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	324 —
Papirnih rubljev 100	255-50

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.